

Trước tình hình nhiều doanh nghiệp Việt Nam bị ảnh hưởng trong các hợp đồng buôn bán với các đối tác ở Châu Phi, Bộ Công Thương vừa đưa ra các công báo và khuyến nghị để các doanh nghiệp hạn chế rủi ro công nghệ rủi ro và tìm kiếm cơ hội kinh doanh thị trường đầy tiềm năng này.

Những năm gần đây, Châu Phi đang dần trở thành nền hàng lớn của Việt Nam bên cạnh các thị trường xuất khẩu truyền thống như Mỹ, EU và Nhật Bản.

Theo thống kê từ Bộ Công Thương, Việt Nam liên tục xuất siêu sang Châu Phi từ năm 2010. Cụ thể, Việt Nam xuất siêu 1,023 tỷ USD năm 2010. Con số này tăng lên gấp đôi 2,286 tỷ USD năm 2011, những giá trị xuất 1,453 tỷ USD năm 2012 và 1,464 tỷ USD vào năm 2013.

Thị trường xuất nhập khẩu tiềm năng

Những năm gần đây, châu Phi là một trong những thị trường xuất khẩu lớn của Việt Nam với những ngành hàng chính như gạo, dệt may, cà phê, hạt tiêu, thủy sản, máy vi tính, dệt may, đồ chơi và linh kiện điện tử.

Trong khi đó, kinh tế của các nước Châu Phi đang tăng trưởng nhanh khi nhu cầu với các mặt hàng tiêu dùng, nông nghiệp cũng ngày càng lớn. Theo Công ước Xúc tiến Thương mại Việt Nam, cơ hội khai thác thị trường này là rất lớn và doanh nghiệp cần khai thác tối đa lợi ích thương mại và đa dạng các sản phẩm xuất khẩu.

Việt Nam gia nhập khu vực này đã là thành viên của WTO với chế độ thương mại thông thoáng sẽ tạo thuận lợi cho các doanh nghiệp xuất khẩu Việt Nam. Bên cạnh đó, nhiều quốc gia Châu Phi còn được hưởng ưu đãi thuế quan từ Hoa Kỳ, EU cũng sẽ trở thành đòn bẩy tích cực của hàng Việt Nam mở rộng thị trường và kênh phân phối sản phẩm sang các thị trường 3.

Ngoài ra, Châu Phi cũng là một thị trường cung cấp các loại nguyên liệu đưa vào quan trọng cho Việt Nam. Việt Nam thường xuyên nhập khẩu hạt điều, bông, gỗ và sắt thép phi kim loại từ thị trường này.

Một số lưu ý

Tuy nhiên thời gian gần đây, Việt Nam tham gia các thị trường Châu Phi, Tây Á, Nam Á phát hiện nhiều doanh nghiệp Việt Nam bị thiệt hại khi ký những hợp đồng giao dịch, hợp tác kinh doanh mang tính chất lừa đảo, gian lận từ một số tác nhân các nước khu vực Châu Phi.

Một số các doanh nghiệp Châu Phi đã lìa trốn nợ các công ty nhà nhập khẩu Việt Nam và không chịu giao hàng, hay một số công ty nước bên nợ hàng nhưng không chịu trả tiền sau khi đã nhận hàng.

Để giúp các doanh nghiệp hạn chế rủi ro, Bộ Công Thương khuyến nghị các doanh nghiệp cần tích cực tham gia các đoàn nghiên cứu chính sách, khảo sát thị trường do Bộ Công Thương và các cơ quan xúc tiến thương mại tổ chức; tham dự các hội chợ, triển lãm quốc tế tổ chức tại nội nước và các diễn đàn doanh nghiệp song phương.

Trong vấn đề tìm kiếm thông tin thị trường, các hội kinh doanh, các doanh nghiệp nên tìm hiểu trên các trang web chính thức như trang www.vietnamexport.com, www.moit.gov.vn, hay qua các cơ quan như Vụ Thương mại Châu Phi, Tây Á, Nam Á cũng như các Thương vụ, Đại sứ quán Việt Nam tại các nước Châu Phi. Đặc biệt, các doanh nghiệp cần hết sức thận trọng tìm kiếm và giao dịch với khách hàng qua các trang mạng internet. Liên quan đến vấn đề thanh toán xuất nhập khẩu, các doanh nghiệp nên đề nghị đối tác sử dụng L/C (Letter of Credit) không ngang mặt tại các ngân hàng uy tín, đề nghị thời hạn cho khách hàng trả chậm. Không nên sử dụng hình thức thanh toán D/A (Document Acceptance – nhận thu chấp nhận chứng từ) đối với các khách hàng Châu Phi do rủi ro mất hàng. Nếu sử dụng hình thức thanh toán D/P (Document against Payment – nhận thu kèm chứng từ), doanh nghiệp nên kèm theo điếu khoản tiền đặt cọc (deposit), tối thiểu là từ 30% trở lên để bảo đảm an toàn cho đơn hàng.

Với nhập khẩu hàng từ thị trường này, doanh nghiệp Việt cần tiến hành kiểm tra hàng hóa thông qua tổ chức giám định uy tín tại nước sở tại trước khi đưa hàng lên tàu. Khi đàm phán ký kết hợp đồng, nên lựa chọn phương thức giao hàng và thanh toán an toàn (cùng ngày đồng không phải đặt cọc hoặc đặt cọc ít). Đối với những đơn hàng đưa tiền cọc nên mua với khế i liên quan. Hợp đồng cũng phải quy định rõ cơ quan giải quyết tranh chấp (trung tài hay tòa án) để làm cơ sở cho việc giải quyết khi tranh chấp phát sinh.

Nguồn: <http://www.vietrade.gov.vn/>